

v cerkvenih napevih ubrati tisti nabožni značaj, ki takó blagodejno prija srcu, a tudi najhujšega Cecilijanca spokorí. Harmonizacija in melodija — vse je dovršno lepo! Pri-pomnimo naj, da so ti samospevi namenjeni pač le odličnim izurjenim pevkinjam in pevcem. Oblika in tisek sta vzgledna. Vsak posamičen samospev prodaje knjigotržec Ig. v. Kleinmayr in Fed. Bamberg po 50 kr.

Narodne pesni z napevi. Nbral v tuhinjski dolini Srečko Malenšek, čvete-roglasno postavil Fran Gerbic, III. snopič. (Cena?) Natisnili J. Blasnikovi nasledniki. — Kako hvaležno delo ponuja se učiteljem na deželi: nabirati narodno blago. Koliko narodnih pesmi je že izmrlo in čim delj odlašamo z delom, temveč teh svetinj se bode pozabilo. V tem zmislu je res »čas zlató«. Gospodje učitelji, posnemajte Žirovnika in Malenška! Ni treba biti že skladatelj, a vsak ljudski učitelj je zmožen v toliki meri glasbe, da zapiše narodni napev z besedami vred vsaj jednoglasno. Malenškova zbirka obseza 17 mičnih napevov, harmonizacija pa je iz peresa strokovnjaka g. Frana Gerbica. Škoda, da se gledé zunanje oblike te zbirke ne moremo tako povoljno izraziti, nego o drugih po »Gl. M.« izdanih muzikalijah. Posebno kazí to delce premajhen, droben tisek. Želimo torej, da »Gl. M.« vse muzikalije daje v prihodnje v prikljivji obliki — pa menj in to lepo. —r.

Pouke moralne i gradjanske. Osnovi prava i državnog gospodarstva po francozkom od Pjera Laloa prema srbskim zemaljskim zakonima za srbsku omladinu udesio *Dj. Kozarac*. Beograd 1888. — To je naslov knjige, ki nam je slučajno došla v roke, pa je vrlo zanimiva za vsakoga, ki se bavi z vzgojo mladine. Dasi nam donaša vsak dan že novostii pedagogiškega tujega pa tudi domačega slovstva, vendar nam je knjiga te vsebine popolnoma nova, za vsako šolo potrebna. Slovencem vsekakro še nedostaje knjige, pa da bi jo tudi imeli, nedostaje nam kdaj in kje da bi učili mladino načel, po katerih se ji bode ravnati v mnogovrstnih slučajih življenja. »Šta treba deca da uče?« — »Ono, što treba da rade, kad odrastut — to neovržno pedagogiško gaslo stoji knjigi na čelu, pa mu vsa knjiga tudi res odgovarja. Vsebino je razvrstil pisatelj na 415 »pravila«, pravila pa razredil na 13 večjih „razdelov“ s temi-le naslovi: 1. Porodica, škola i doba zanatska učeništva; 2. Dobre naravi; 3. društvo; 4. zanimanje; 5. radnici i gospodari radnje; 6. ratar; 7. trgovac; 8. državni činovnik 9. domaćin; 10. gradjanska prava; 11. država; 12. administracija ili uprava zemaljska po strukama; 13. Prava i dužnost srpskog gradjana. Dasi „pravila“ že sama po sebi nikakor niso suboparna, vendar ja oživlja zlasti še 27 „prič“ (poučnih pripovedek), ki pod črto spremljajo posamezne „razdele“ ter jih s primernimi zanimivimi vzgledi pojasnjujejo, tako n. pr. „Porodica Nikolićeva“, „Lenivac je sluga neznanica“. Najlepše je uspela pisatelju priča „Učenici gospodina Milodraga Lazića“, katera slavi važnost dobre narodne šole in vzvišeni poklic narodnega učitelja ter se končuje z besedami: „Најбоља је она школа, која даје дражавни, а отаубини најбоље војнике.“ Domoljubja špartanskega spominja nas sicer priča poslednja „Borba pred Pirotom“, ali vendar bi bil pisatelj bolje pogodil, da je podal kakov drug vzgled iz bogate zgodovine srbskega junaštva; saj je v obče znano, da so bili Srbi onda žrtva tujega kovarstva, in da je bil tudi boj sam záne menj časten. Knjiga je sicer po francoskem izvirniku prikrojena za Srbe, pa je pisana popolnoma v domačem duhu in pravem narodnem jeziku; zlog je pravi srbski zlog, poln jedrnatih pregovorov. Kako tukoj bi bil pisatelj pa še lehko z domačim izrazom zamenil; za nemški „Orden“ rabi južnim Slovanom že zdavnata „red“, tudi „cvancika“ za „Zwanziger“ ne bi se smela čitati v slovenski knjigi, zakaj bi je bilo treba v srbski! — Knjiga je po tem takem dobro

došla srbski mladini in njim, ki se bavijo z nje odgojo, a vredna je, da se zanjo pobri-nejo tudi naši šolniki. Skrb nas pa bodi, da si priredimo kmalu jednako delo.

Dr. J. P.

Dva kratka rokopisa iz 17. stoletja. G. prof. dr. Fr. Kos nam je poslal iz Gorice dva kratka rokopisa. Našel je oba med uradnimi spisi, ki so bili nekdaj v Škofti Loki, a so zdaj v Gorici. Prvi rokopis je bil pisan l. 1694, drugi pa l. 1690. Prvi rokopis je prizega, s katero potrjuje Primož Pappler, da se je Janez Balant v njegovem delu dve bukove šibi »dolle possekate postopu«; drugi rokopis je pismo, katero je dné 6. sušca l. 1690 pisal Jakob Šubic Ivanu Matiji Bogataju v Log. Ta kraj je najbrž tisti Log, ki leži med Škofto Loko in Poljanami.

I.

*Jest Primus Pappler persheshem te Suetti | Troyze Bogu Orhetto, Sinouo, ienoi
Suetimo Duhouo, | de se ie Hannshe Wällandt V tem 1694. lette | Vu moiem Vudelle
tega Lessa Bresauhem Worsthö | iemenuan, due Wukoue Schibe uetz all mene | dolle
possekate postopu, koker meni Bog etc.*

II.

*Jest spud podpisan lepu prosem gospud striza de bo | deie pisali u leblana gospudu
dohtorio Otonnaorio | Jeno mo frauron poslite niasa dosba Jeno Copia | od pidohta Jeno
niaj dohtor spraue on pefelik | de niam nia boie mogle apelazionia dolí hudo | stert Jeno
de bode ma nia mestni apelazio | nie ana metleh prauda u leblani zes to | dolí tekhlia
Jeno prosem gospud striza de bo | deie moiemo hlapzu denarieiu s guldnar dali | Jeno
ga prezej posleie nia prej | ze gos. ideie sumj u leblana ze seie to | sturtj de be hlapaz
dolj nia seu.*

6 Marti 690
Jacob Schubiz
Catarina Mreulin
Vrscha Marzininn

Na zadnji strani tega pisma pa стоји:

ta teglezekh ima doupiti gospud Johan Mathisu bogateio u logo.

K spisu: „Reformacija v Slovencih“. Kar se v tem spisu večkrat omenja o deželnem zboru v Brucku l. 1578., vršilo se je v istem zboru že leta 1572., zač. pros. do dné 13. sušca. (Gl. Dr Fr. M. Mayer: Der Brucker Landtag des Jahres 1572 — „Archiv für österreichische Geschichte“ 73. Bd.). Ona stvar se je zvezine le ponavljala šest let pozneje.

A. F.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: Fr. Levec i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: Fr. Levec.
Uredništvo in upravljenstvo v Ljubljani, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna tiskarna« v Ljubljani.